

閻閻日記 ● 太宰治

יומן מועקה / דזאי אוסמו

תרגום והערות¹: דן בורנשטיין

___/___

מישהו זרק נחש חי לתיבת הדואר והסתלק. זעם. זה בטח מעשה של אדם שרוצה ללעוג לסופר כושל, שמציץ לתיבת הדואר שלו עשרים פעם ביום. ההרגשה מידרדרת, כל היום שוכב במיטה.

___/___

אל תמסחר את הסבל שלך – מכתב ממפר.

___/___

המצב רע. כיח מעורב בדם, חוזר ונשנה. שלחתי הודעה לעיר הולדתי, אבל נראה שלא מאמינים לי. בפנינת הגינה, פרחי עץ האפרסק² לבלבו.

___/___

היתה אמורה להיות ירושה של 1,500,000. כמה יש עכשיו, לא יודע, בכלל. לפני שמונה שנים נושלת³. רק בחסדי אחי הגדול הצלחתי להגיע חי עד היום. מה לעשות מעכשיו והלאה? לכסות בעצמי את הוצאותי – אפילו בחלומות דבר כזה לא עלה על דעתי. אם זה יימשך ככה, לא תישאר דרך אחרת מלבד למות. ביום הזה, בגלל הדברים המלוכלכים שעשית, תקבל את שלך – כותב מחורבן. דאן קזואו⁴ ביקר. לוויתי מדאן 40 ין.

___/___

הגהות לקובץ הסיפורים "ערוב השנים". אולי בקובץ הזה יסתיים הכל, חשבתי פתאום. אין ספק שכך יהיה.

¹ תורגם מהטקסט המופיע ב-Aozora Bunko, www.aozora.gr.jp/cards/000035/files/1589_18111.html, במקומות שבהם טקסט המקור עורר קשיים מיוחדים, נעזרתי בהשוואה לתרגום לאנגלית של מאט טרייוו (Matt Treyvaud), no-sword.jp/basssharp/2005/04/angst-journal-dazai-osamu.html, ברשות המתרגם.

² פרחי האפרסק פורחים באביב, ומשמשים כמילת עונה (קיגו) שמזוהה איתו בשירת רנגה והייקו.

³ דזאי (בשמו המקורי: שוג'י צושימה) גורש רשמית ממשפחתו ב-1930, לאחר שנמלט בגיל 21 עם גישה, הציו אויאמה. השניים נישאו מאוחר יותר. [כל השמות מובאים בסדר היפני, שם משפחה קודם לפרטי]

⁴ דאן קזואו (1912-1976), סופר ומשורר. התמחה ברומנים היסטוריים ובסיפורים בגוף ראשון.

—/—

השנה, מספר האנשים שלא השמיעו קללות על אודותיי – שלושה? מעט יותר? אין כאלה?

—/—

מכתב מאחותי הגדולה.
 "עכשיו שלחתי לך עשרים ין, אז קבל אותם בבקשה. באמת קשה לי עם הבקשות התמידיות שלך לכסף. אני לא מסוגלת להגיד לאמא, זה רק ממני, אז באמת קשה לי. גם לאמא אין חופש כלכלי. [השמטה] אתה צריך להשתמש בכסף בצניעות, בלי לבזבז סתם. כרגע אתה בוודאי מקבל משהו, אפילו מעט, מכתב-העת. אל תסתמך כל-כך על אנשים, תתאמץ לחסוך. בכל לשון של בקשה, שמור על עצמך. אולי עדיף שתיזהר על הבריאות ולא תסתובב יותר מדי עם החברים שלך. נסה לתת לכולנו קצת שלוה. [ההמשך הושמט]"

—/—

כל היום, נמנום, נמנום. התחילו נדודי שינה. שני לילות. אם לא אירדם הערב, שלושה לילות.

—/—

הדרך הצרה שבה אני הולך עם שחר לביתו של הרופא. נזכר מיד בשיר של טנאקה. *שהלכתי בוכה בדרך הזו, אם אשכח – מי ידע? הכרחתי את הרופא, והוא השתמש במורפיום.*
 התעוררתי בשעות אחר-הצהריים המוקדמות, האור על העלים הירוקים הטריים⁵, אי-נוחות ועצב. החלטתי שאבריא.

—/—

בני משפחתי, באגביות, פגעו ישר בלב העניין – הדברים המבישים, המבישים באופן בלתי-נסבל. זינקתי. לנעול גֶטָה⁶ ולרכבת! לרגע, עמידה מאיימת כמו של המלכים הנדיבים⁷. בעטתי בתנור החימר. העפתי דלי בבעיטה. נכנסתי לחדר הארבעה-וחצי-טטאמי⁸, הקומקום לתוך דלת ההזזה. זגוגית הדלת רעמה. בעטתי

⁵ עלים ירוקים טריים (aoba) – מילת עונה שמזוהה עם הקיץ.

⁶ קֶבְקֵבִי גֶטָה מסורתיים, עשויים עץ.

⁷ צמד שומרים מיתולוגיים בבודהיזם המהיאני. מיוצגים במקדשים רבים ביפן, סין וקוריאה באמצעות פסלים זועפים שעומדים משני עברי השער. נחשבים כהתגלמות של הבודהיסטווה וג'רפאני, אחד משלוש האלוהויות המגינות על בודהה. במקור מופיע הביטוי היפני "עמידת המלכים הנדיבים", שפירושו עמידה מעוררת יראה, מאיימת, כמו זו של הפסלים.

⁸ שטחם של חדרים מסורתיים נמדד לפי מספר מחצלות הטטאמי שנדרשות כדי לכסות את הרצפה.

בשולחן התה. סויה על הקיר. ספלים וצלחות. הפכו לשעיר לעזאזל שלי. אם לא הייתי שובר את כל זה, לא הייתי יכול לחיות. אין חרטות.

—/—

מדובלל, מטר שבעים ואחת.⁹ למות מביישנות. אני מעלה בראשי משפטים כאלה, ומצחקק לעצמי.

—/—

ימגישי גאישי¹⁰ ביקר. אני מוקף מכל ארבעת הצדדים, הא? אמרתי, והוא תיקן אותי: לא, יותר כמו שני הצדדים. היה לו צחוק יפה.

—/—

כשאתה לא מדבר, נראה כאילו אין כן עצבות, וכו'. יש משהו שאני רוצה מאוד שתשמע. לא, זה מספיק. רק ש— אתמול בערב, התווכחתי עם המשפחה על ין וחמישים סן¹¹ במשך שלוש שעות שלמות. משפיל עד אימה.

—/—

בלילה, אני לא יכול ללכת לבד לשירותים. מאחוריי, לבוש יוקטָה לבנה, עומד ילד רזה וגבוה בעל ראש קטן, בן חמש-עשרה או שש-עשרה. בשבילי, כמו שאני עכשיו, להסתובב לאחור זו סכנת חיים. בוודאות, הילד בעל הראש הקטן נמצא שם. לפי מה שימגישי גאישי אומר, זה בגלל שמישהו שקדם לי בחמישה, שישה דורות עשה מעשה זוועה בלתי-ניתן לתיאור. אולי זה העניין.

—/—

גמרתי לכתוב את הרומן. כל-כך משמח. בקריאה שנייה, הוא טוב. הודעתי לשניים-שלושה חברים. ככה אוכל להחזיר את חובותיי לכולם. שם הרומן¹² הוא "טירופו של קוף לבן".

⁹ משפט שנכלל בסיפורו של דזאי "יצירת אישה".

¹⁰ ימגישי גאישי (1904-1977). מבקר ופעיל בחוגי ספרות. הקים ב-1935, יחד עם דזאי ודאן, את כתב-העת "הפרח הכחול" (נקרא על-שם הרומן הבלתי-גמור של נובאליס, "היינריך פון אופטרדינגן", שכונה בתרגום ליפנית "הפרח הכחול" והשפיע, יחד עם הזרם הרומנטי בכלל, על יצירתו של דזאי).

¹¹ יחידת מטבע ישנה, מאית ין. הסכום המצוין הוא 1.50 ין.

¹² יצירה בשם הזה לא קיימת בין הרומנים והסיפורים שפרסם דזאי.